

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
«ХАРКІВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ»

Кафедра соціології і публічного управління
(назва кафедри, яка забезпечує викладання дисципліни)

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Вступ до спеціальності. Ознайомча практика
(назва навчальної дисципліни)

рівень вищої освіти перший (бакалаврський)
перший (бакалаврський) / другий (магістерський)

галузь знань 05 Соціальні та поведінкові науки
(шифр і назва)

спеціальність 054 Соціологія
(шифр і назва)

освітня програма Соціологія управління
(назви освітніх програм спеціальностей)

вид дисципліни професійна підготовка; обов'язкова
(загальна підготовка / професійна підготовка; обов'язкова/вибіркова)

форма навчання денна
(денна / заочна/дистанційна)

Харків – 2023 рік

ЛИСТ ЗАТВЕРДЖЕННЯ

Робоча програма з навчальної дисципліни Вступ до спеціальності. Ознайомча практика

(назва дисципліни)

Розробник:

Старший викладач

(посада, науковий ступінь та вчене звання)

(підпис)

Козлова О.А.

(ініціали та прізвище)

Робоча програма розглянута та затверджена на засіданні кафедри

соціології і публічного управління

(назва кафедри, яка забезпечує викладання дисципліни)

Протокол від «30» червня 2023 року № 6

Завідувач кафедри

(підпис)

В.М.Мороз

(ініціали та прізвище)

ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ

Шифр та назва освітньої програми 054 “Соціологія управління”

Кафедра соціології і публічного управління

(назва кафедри на якій викладається дисципліна)

Гарант ОП

Бірюкова М.В.
(ПІБ)

30.06.2023

(Підпис, дата)

Завідувач кафедрою

Мороз В.М.
(ПІБ)

30.06.2023

(Підпис, дата)

ЛИСТ ПЕРЕЗАТВЕРДЖЕННЯ РОБОЧОЇ НАВЧАЛЬНОЇ ПРОГРАМИ

№ зп	Дата засідання кафедри-розробника РПНД	Номер протоколу	Підпис завідувача кафедри (яка викладає)	Підпис завідувача кафедри (на якій викладається)	Підпис гаранта освітньої програми
1					
2					
3					
4					
5					

МЕТА, КОМПЕТЕНТНОСТІ, РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ТА СТРУКТУРНО-ЛОГІЧНА СХЕМА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета курсу :

- знайомство з історією та досягненнями університету та випускаючої кафедри;
- інформування студентів про порядок організації навчального процесу в НТУ «ХП»;
- ознайомлення з можливостями студентів НТУ «ХП» щодо реалізації власної освітньої та науково-дослідницької діяльності;
- формування у студентів системних уявлень про зміст майбутньої професійної діяльності; ознайомлення з можливостями працевлаштування, головними вимогами потенційних роботодавців;

Компетентності :

- ЗК 01 Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях.
- СК01. Здатність оперувати базовим категоріально-понятійним апаратом соціології.

Результати навчання

- РН01 Використовувати понятійний апарат соціології в освітній, дослідницькій та інших сферах професійної діяльності.
- РН08. Обґрунтовувати власну позицію, робити та аргументувати самостійні висновки за результатами досліджень і аналізу професійної літератури.

У результаті вивчення дисципліни «Вступ до спеціальності. Ознайомча практика» студенти повинні:

Знати:

- сутність об'єкту й предмету соціології, її функції та структуру соціологічного знання;
- методи, які використовують соціологи у пізнавальному процесі;
- можливості працевлаштування для соціолога;
- порядок організації навчального процесу в НТУ «ХП», можливості щодо реалізації власної освітньої та науково-дослідницької діяльності, соціально-правовий захист студента;
- історію та досягнення університету, факультету та випускаючої кафедри

Вміти:

- виокремлювати предмет дослідження для соціолога в різних соціальних процесах та явищах,
- використовувати довідково-пошуковий апарат та електронні ресурси бібліотек, проблемно-орієнтовані та наукометричні бази даних, ресурси відкритого доступу.

Структурно-логічна схема вивчення навчальної дисципліни

Попередні дисципліни:	Наступні дисципліни:
	Історія соціології
	Соціологія сім'ї
	Соціологія культури
	Соціологія особистості та девіантної поведінки
	Загальна соціологія
	Методологія та методи соціологічних досліджень

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

(розподіл навчального часу за семестрами та видами навчальних занять)

Семестр	Загальний обсяг (годин) / кредитів ECTS	З них		За видами аудиторних занять (годин)			Індивідуальні завдання студентів (КП, КР, РГ, Р, РЕ)	Поточний контроль	Семестровий контроль	
		Аудиторні заняття (годин)	Самостійна робота (годин)	Лекції	Лабораторні заняття	Практичні заняття, семінари		Контрольні роботи (кількість робіт)	Залік	Екзамен
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1	90/3	32	58	16		16	16	1	+	

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до загального обсягу складає 35 %

СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

№ з/п.	Види навчальних занять (Л, ЛЗ, ПЗ, СР)	Кількість годин	<p style="text-align: center;">Номер семестру (якщо дисципліна викладається у декількох семестрах). Назви змістових модулів. Найменування тем та питань кожного заняття. Завдання на самостійну роботу.</p>	Рекомендована література (базова, допоміжна)
1	2	3	4	5
1.	Л	4	<p><u>Тема 1.</u> Вища професійна освіта в Україні і за кордоном. НТУ «ХПІ»</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Історія, сучасний стан та перспективи розвитку вищої професійної освіти. 2. НТУ «ХПІ»: історія створення, структура, підрозділи 3. Характеристика спеціальностей і спеціалізації кафедри 4. Організація освітнього процесу в НТУ «ХПІ» 	<p>23-27 Музей НТУ «ХПІ» Сайт бібліотек и НТУ «ХПІ»</p>
2	Л	2	<p><u>Тема 2.</u> Інформаційні та бібліотечні ресурси НТУ «ХПІ».</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Структура НТБ НТУ «ХПІ», система обслуговування та правила користування за єдиною карткою читача. 2. Довідково-пошуковий апарат бібліотеки. Алгоритм пошуку документів в алфавітному та систематичному каталогах. 3. Електронні ресурси бібліотеки: <ul style="list-style-type: none"> • повнотекстові ресурси ЕК; • репозитарій; 4. Проблемно-орієнтовані бази даних. Ресурси відкритого доступу. 5. Офіційні сайти НТУ «ХПІ» як джерела інформації: 6. Сайт факультету і кафедри. Методичні матеріали на сайті кафедри 	<p>Сайт бібліотек и НТУ «ХПІ»</p>
3	СР	1	<p><u>Тема 2.</u> Інформаційні та бібліотечні ресурси НТУ «ХПІ».</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Які можливості надає єдина картка читача? 2. Опишіть основні можливості, які надає студенту бібліотека. 3. Яким чином можливо знайти потрібну навчальну, наукову та художню літературу? 4. Електронні ресурси бібліотеки. 	<p>Сайт бібліотек и НТУ «ХПІ»</p>
4	ПЗ	2	<p><u>Тема 2.</u> Інформаційні та бібліотечні ресурси НТУ «ХПІ».</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Структура НТБ НТУ «ХПІ», система обслуговування та правила користування за єдиною карткою читача. 2. Довідково-пошуковий апарат бібліотеки. Алгоритм пошуку Електронні ресурси бібліотеки: <ol style="list-style-type: none"> а. повнотекстові ресурси ЕК; б. репозитарій; 3. Проблемно-орієнтовані бази даних. Ресурси відкритого доступу. 	<p>Сайт бібліотек и НТУ «ХПІ»</p>

5	Л	2	<p><u>Тема 3. Соціально–правовий захист студента</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Нормативна база навчального процесу НТУ «ХПІ». Порядок нарахування стипендій. 2. Порядок надання медичних послуг. 3. Пільги для студентів. 4. Можливості студентів НТУ «ХПІ» щодо реалізації власних освітніх, соціальних, та науково-дослідних потреб. 5. Студентські громадські організації в НТУ «ХПІ» 	
6	СР	2	<p><u>Тема 3. Соціально–правовий захист студента</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Правове регулювання призначення стипендій <ol style="list-style-type: none"> 1. Види стипендій. 2. Яка особа може претендувати на «Соціальну стипендію»? 3. Який принцип нарахування балів, яка входять в 10%? II. Втілення медичної реформи в університеті <ol style="list-style-type: none"> 1. Завдання центру медичної допомоги. 2. Які документи треба надати для отримання безкоштовної медичної допомоги? 3. Скільки днів на тиждень працює медичний пункт університету? III. Права студентів університету на оздоровлення та дозвілля <ol style="list-style-type: none"> 1. Хто має право на першочергове отримання путівок в студентський табір? 2. Який статус має спорткомплекс НТУ «ХПІ»? 3. Які колективи працюють в Палаці студентів? IV. Право на свободу наукової творчості <ol style="list-style-type: none"> 1. На яких принципах базується робота молодих науковців? 2. Які заходи провадять наукові товариства для організації своєї діяльності? 3. Як формуються органи наукових товариств? V. Студентські громадські організації в НТУ «ХПІ» <ol style="list-style-type: none"> 1. Правовий статус органів студентського самоврядування 2. Принципи та повноваження органів студентського самоврядування 3. Основне завдання профспілкової організації 4. Напрямки роботи в профспілковому комітеті 5. Питання, які можна вирішити в Центрі «Кар'єра». 	23-27
7	ПЗ	2	<p><u>Тема 3. Соціально–правовий захист студента</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Нормативна база навчального процесу НТУ «ХПІ». Порядок нарахування стипендій. 2. Порядок надання медичних послуг. 3. Пільги для студентів. 4. Можливості студентів НТУ «ХПІ» щодо реалізації власних освітніх, соціальних, та науково-дослідних потреб. 5. Студентські громадські організації в НТУ «ХПІ» 	23-27
8	Л	2	<u>Тема 4. Предмет та об'єкт вивчення соціології.</u>	

			<ol style="list-style-type: none"> 1. Суспільство як об'єкт соціології і онтологічна передумова виникнення соціології. 2. Історико-еволюційний шлях людини і біологічні передумови суспільства. 3. Предмет соціології: дискусії соціологів. Соціальне як предмет соціології. 4. Властивості та рівні соціального. 	
9	СР	6	<p><u>Тема 4.</u> Предмет та об'єкт вивчення соціології.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. В яких значеннях використовується слово "соціальне"? 2. Про соціологію кажуть як про "науку індустріальної епохи". Чому виникла така думка? 3. Порівняйте предмети соціології й історії, соціології і психології, соціології й права. 4. Навести приклади з підручників різних трактовок предмету соціології. Пояснити їх особливості. 	1 - 7, 9, 13, 16 - 20, 22
10	ПЗ	2	<p><u>Тема 4.</u> Предмет та об'єкт вивчення соціології.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Предмет та об'єкт вивчення науки. 2. Індустріальна доба і виникнення соціології: випадковість чи закономірність? 3. Суспільство як об'єкт соціології. Онтологічна передумова виникнення соціології. 4. Людина і біологічні передумови суспільства. 5. Предмет соціології в дискусіях вчених. 6. Поняття соціального в соціології. 7. Властивості та рівні соціального. 	1 - 7, 9, 13, 16 - 20, 22
11	Л	2	<p><u>Тема 5.</u> Функції соціології та структура соціологічного знання</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Основні функції соціології та її місце у сучасному суспільстві. Роль та значення соціології та соціологічної спільноти в Україні під час повномасштабної війни. 2. Міждисциплінарні зв'язки соціології. 3. Соціальні закони і закономірності. 4. Структура соціологічного знання: теоретична соціологія, 5. Галузі і теорії середнього рівня, 6. Емпірична соціологія, конкретно-соціологічні дослідження. 7. Особливості пізнавального процесу в соціології. 8. Поняття методу і методології. 	
12	СР	8	<p><u>Тема 5.</u> Функції соціології та структура соціологічного знання.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. За допомогою прикладів поясніть, які практичні застосування мають дослідження сучасних соціологів. 2. Які науки можливо назвати «рідними сестрами» соціології? 3. Поясніть, які завдання виконують різні рівні соціологічного знання? 4. На прикладі продемонструвати зв'язок рівнів соціологічного знання 5. Описати принципові відмінності соціальних законів і закономірностей від фізичних законів? 	1 - 7, 9, 13, 16 - 20, 22
13	ПЗ	4	<p><u>Тема 5.</u> Функції та структура соціологічного знання</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Основні функції соціології та її місце у сучасному суспільстві. Роль та значення соціології та соціологічної спільноти в Україні під час 	1 - 7, 9, 13, 16 - 20, 22

			<p>повномасштабної війни.</p> <p>2. Соціологія в системі соціально-гуманітарних дисциплін (міждисциплінарні зв'язки).</p> <p>3. Поняття соціального закону і соціальної закономірності</p> <p>4. Структура соціологічного знання: теоретична соціологія,</p> <p>5. Галузі і теорії середнього рівня,</p> <p>6. Емпірична соціологія, конкретно-соціологічні дослідження.</p>	
1 4	Л	2	<p><u>Тема 6.</u> КСД: призначення, етапи, програма та методи збирання даних.</p> <p>1. Особливості пізнавального процесу в соціології.</p> <p>2. КСД: призначення, етапи, програма</p> <p>3. Методи збирання даних в КСД</p> <p>4. Кількісні та якісні методи дослідження</p> <p>5. Відповідальність соціолога і етика професійної діяльності.</p>	
1 5	СР	6	<p><u>Тема 6.</u> КСД: призначення, етапи, програма та методи збирання даних.</p> <p>1. Опишіть основні напрямки КСД в сучасній Україні, які, на Вашу думку, доцільно провести.</p> <p>2. Назвіть основні етапи КСД, а також зміст основних робіт на цих етапах.</p> <p>3. Проаналізуйте переваги та недоліки методів збору даних в соціології.</p> <p>4. Назвіть декілька типів спостережень та поясніть їх різницю.</p> <p>5. Опишіть форми опитувань, які вам відомі.</p> <p>6. Порівняйте кількісні та якісні методи дослідження.</p>	1, 2, 3, 4, 7, 13, 15, 18
1 6	ПЗ	2	<p><u>Тема 6.</u> КСД: призначення, етапи, програма та методи збирання даних.</p> <p>1. Особливості пізнавального процесу в соціології.</p> <p>2. КСД: призначення, етапи, програма</p> <p>3. Методи збирання даних в КСД</p> <p>4. Кількісні та якісні методи дослідження</p> <p>5. Відповідальність соціолога і етика професійної діяльності.</p>	1, 2, 3, 4, 7, 13, 15, 18
1 7	Л	2	<p><u>Тема 7.</u> Основні етапи розвитку соціології.</p> <p>1. Виникнення соціології як наукової дисципліни</p> <p>2. Соціологія ХІХ століття</p> <ul style="list-style-type: none"> • Внесок О.Конта в виникнення соціології. • Г.Спенсер та теорія соціальної еволюції • К.Маркс та розвиток соціології • Соціологічні погляди Е. Дюркгейма та М.Вебера. <p>3. Класичний період розвитку соціології (соціологія на зламі ХІХ – ХХ ст.)</p> <p>4. Головні напрямки розвитку соціології ХХ ст.</p> <p>5. Особливості розвитку вітчизняної соціології</p>	
1 8	СР	8	<p><u>Тема 7.</u> Основні етапи розвитку соціології.</p> <p>1. Про соціологію кажуть як про “науку індустріальної епохи”. Пояснити, чому виникла така думка?</p> <p>2. Пояснити, що таке «позитивна наука» за О.Контом?</p> <p>3. Описати, на які розділи поділяв О.Конт соціологію та які задачі, на його думку, мусили розв'язувати соціологи в межах цих розділів.</p> <p>4. Пояснити, в чому полягає сутність теорії природної</p>	1, 2, 3, 7, 13, 15, 17, 18

			<p>соціальної еволюції Г.Спенсера.</p> <p>5. Назвати основні тези соціології марксизму.</p> <p>6. Описати, який внесок в соціологічну теорію зробив Е.Дюркгейм?</p> <p>7. Вказати, які особливості соціологічної концепції М.Вебера.</p> <p>8. Описати основні соціологічні школи кінця 19 століття.</p> <p>9. Назвати, які концепції відносяться до макро та мікросоціологічних теорій?</p> <p>10. Назвати основні постулати функціональної та конфліктологічної парадигми.</p> <p>11. Пояснити соціальну взаємодію за допомогою теорії ролей та теорії обміну.</p>	
1 9	ПЗ	4	<p><u>Тема 7. Основні етапи розвитку соціології.</u></p> <p>1.Виникнення соціології як наукової дисципліни</p> <p>2.Соціологія XIX століття</p> <p>2.1 Внесок О.Конта в виникнення соціології.</p> <p>2.2 Г.Спенсер та теорія соціальної еволюції</p> <p>2.3 К.Маркс та розвиток соціології</p> <p>2.4 Соціологічні погляди Е. Дюркгейма та М.Вебера.</p> <p>3.Класичний період розвитку соціології (соціологія на зламі XIX – XX ст.)</p> <p>4.Головні напрямки розвитку соціології XX ст.</p> <p>5.Особливості розвитку вітчизняної соціології.</p>	1, 2, 3, 7, 13, 15, 17, 18
2 0		16	<u>Підготовка індивідуального проекту</u>	
2 1		30	<p>Ознайомча практика</p> <p>1. Відвідування Центру гендерної культури. Знайомство з проектами та ресурсами центру. Зокрема: музеєм жіночої та гендерної історії, роботою тренінгового центру, лабораторією моніторингу та досліджень (дослідженням центру – «Моніторинг сексистської реклами»).</p> <p>2. Відвідування відділу кадрів НТУ «ХП». Знайомство із специфікою роботи, посадовими обов'язками працівників, структурою відділу.</p> <p>3. Відвідування рекламної агенції повного циклу ТОВ «Рекламне агентство «Екма»». Знайомство особливостями роботи, маркетинговими та рекламними дослідженнями, що проводять в агенціях. Зустріч із провідними фахівцями агентства, розмова про якості (особистісні, ділові, професійні), що необхідні для соціолога-практика.</p> <p>4. Відвідування креативного агентства «Starik», знайомство із головними напрямками роботи (зокрема брендінгом, рекламними комунікаціями, дизайном) та можливостями роботи в цій сфері для соціологів.</p> <p>Індивідуальні завдання в межах ознайомчої практики</p> <p>1. «Інтерв'ю з успішним соціологом»</p> <p>Історії успіху якнайкраще показують студенту які кроки потрібно зробити на початку кар'єри, щоб в майбутньому досягти високих результатів! Тому ціль даної роботи – дослідити професійний шлях фахівця-соціолога, який досяг певних висот у своїй професійній діяльності та проаналізувати завдяки яким знанням, умінням та якостям він цього досягнув.</p> <p>Якщо ви хочете стати успішним, розумно буде порадитися про те, як це краще зробити з тим, хто вже досяг успіху. Але мало просто провести бесіду, потрібно ще й вміти ставити правильні питання.</p>	

		<p>Для цього варто підготувати ряд питань для інтерв'ю з успішною людиною.</p> <p>Як складати сценарій бесіди?</p> <p>Перш ніж приступити складання питань, важливо врахувати наступні моменти:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) У кого ви берете інтерв'ю? Ім'я, досягнення, особисті особливості і т.п. 2) Для кого ви його берете? Цільова аудиторія, яка буде читати / дивитися дане інтерв'ю. 3) Для чого ви це робите? Мета. Що саме дізнатися ви хочете? На які саме досягнення цієї людини ви орієнтуєтесь? 4) Чи будуть кульмінаційні питання - найбільш важливі та цікаві для цільової аудиторії? 5) Розмір остаточного варіанту бесіди. <p>Інтерв'ю складається блоками і схематично виглядає приблизно так:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Проблема + Зав'язка (1-2 питання); 2. Кульмінація (1 головне питання + 2-3 уточнюючих); 3. Розв'язка (1-2 питання). <p>Кількість блоків залежить від допустимого обсягу інформації.</p> <p>2. «Я та моя майбутня професія соціолог»</p> <p>Головна мета курсу «вступ до спеціальності» полягає у тому, щоб сформувані у студентів уявлення про майбутню професію та своє місце в ній. Тому підсумкове есе має назву Есе «Я та моя майбутня професія соціолог».</p> <p>В роботі повинні бути висвітлені наступні питання:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Де та ким можуть працювати соціологи? В якій сфері соціології хотіли б реалізуватися саме Ви? (займатись наукою або дослідженнями, в якій галузі соціології – економічній, політичній, соціології молоді, спорту і т.і.) 2. Які якості (особистісні, ділові, професійні) для цього необхідні? 3. Які кроки Ви особисто плануєте зробити в роки навчання для стратегії побудови кар'єри? (Кар'єра — це поступальний процес просування по службових сходах, зміна навичок, здібностей, кваліфікаційних можливостей і розмірів винагороди, пов'язаних з діяльністю працівників) . Для успішної кар'єри необхідно з першого курсу чітко уявляти чого саме Ви хочете досягти та що для цього потрібно зробити. 4. Зробити висновок про те, які якості Ви вже маєте та над якими ще потрібно попрацювати та як Ви уявляєте себе в соціології, наприклад, через 10 років. 	
Разом (годин)	90		

суспільство	
11.«Рідні сестри» соціології	9-12
12.Соціологія та влада – типи взаємодії	
13.Роль соціології в сучасному українському суспільстві.	
14.Особливості та переваги макросоціологічного підходу до аналізу суспільства.	
15.Особливості та переваги мікросоціологічного підходу до аналізу суспільства.	13-14
16. Розвиток соціології в Україні	
17.Корисні соціологічні дослідження, які можна провести в українській середньої школі	14-15
18.Фундатори соціологічної науки.	
19.Об’єктивні передумови появи соціології як науки	

МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Під час проведення лекційних занять з навчальної дисципліни передбачено застосування таких методів навчання: **пояснювально-ілюстративний метод** (демонстрація на екрані слайдів презентацій, візуалізації навчального матеріалу, побудова таблиць та схем); **репродуктивний метод викладення** (коли вивчаються основні поняття, класифікаційні схеми і т.і.)

Під час проведення семінарських занять застосовується: **репродуктивний метод** (засвоєння базових понять курсу); **частково-пошуковий**, або **евристичний метод** (під час підготовки індивідуальних завдань та презентацій); **дослідницький метод** (студенти самостійно вивчають літературу, першоджерела, систематизують матеріал і таким чином виконують індивідуальні завдання з ознайомчої практики).

Лекції – викладення теоретичного матеріалу лектором згідно навчальної програми і розподілу годин поміж темами. Використовуються різні інтерактивні форми активізації аудиторії та відеопрезентації вербальної інформації. Лектор має власний конспект, що відображає основний зміст теми, студенти занотовують нову інформацію у власні конспекти.

Практичні заняття – проводяться у формі семінарських занять. Для семінарських занять студенти опрацьовують лекційний матеріал, готують виступи з використанням навчальної і наукової літератури, виступають з презентаціями. Лектор оцінює активність студентів впродовж семінару за прийнятою шкалою оцінок в балах. Під час семінарського заняття обов’язково за кожною темою оцінюються рівень знань студентів за допомогою тестових завдань та письмової самостійної роботи на знання основних понять за темою. Семінарські заняття можуть бути побудовані у формі ділової гри або дискусії.

Індивідуальне завдання – вид самостійної роботи поза аудиторними годинами, коли студент, використовуючи лекційний матеріал та додаткові джерела знань, розробляє особисту тему.

Підготовка презентації – вид самостійної роботи, що виконується студентом поза аудиторними годинами. Студент вільно обирає тематику з числа тем, які пропонуються планами семінарських занять, або узгоджує з викладачем ініціативну тематику. Наступним кроком студент здійснює бібліографічний пошук, використовуючи бібліотечні фонди або Інтернет-ресурси. Також складає план презентації або ставить питання, на які треба отримати аргументовану відповідь. Опанувавши джерела за темою, студент розкриває зміст питань та представляє виконану роботу на семінарі. Обсяг презентації – 16-25 слайдів, текст доповіді – 4-6 стандартних сторінок, набраних на комп'ютері. Основний зміст презентації доповідається у вільній формі на семінарському занятті, і студент отримує оцінку від викладача.

МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

1. Підсумковий (семестровий) контроль проводиться у формі заліку або шляхом накопичення балів за поточним контролем по змістовним модулям.

Залік – усна відповідь на питання, що містяться в білеті або відповідь на підсумковий тест. Питання доводяться до студентів заздалегідь. Питання та тести готує лектор. Він має оцінити якість відповіді студента за прийнятою шкалою академічних оцінок.

Контрольні питання з курсу до заліку, що додаються до пакетів тестових завдань.

1. Передумови виникнення соціології як самостійної наукової дисципліни.
2. Об'єкт і предмет соціології.
3. Суспільство як цілісна соціальна система
4. Поняття соціального і предмет соціології
5. Соціальні закони і закономірності.
6. Особливості соціальних закономірностей.
7. Функції соціології та її місце у суспільстві.
8. Теоретико-пізнавальна та прогностична функція соціології
9. Методологічна та інформаційно-управлінська функція соціології.
10. Соціально-інженерна функція соціології
11. Зв'язок соціології з іншими науками.
12. Структура соціології та рівні соціологічного знання. Зв'язок рівнів соціологічного знання.
13. Загальні соціологічні теорії
14. Спеціальні соціологічні теорії.

15. Теоретична і емпірична соціологія. Поняття конкретно-соціологічного дослідження.
16. Методи соціології
17. Програма соціологічного дослідження.
18. Основні етапи розвитку соціології.
19. Внесок О. Конта в розвиток соціології. Характеристика позитивізму та еволюційного підходу.
20. Внесок Г. Спенсера в розвиток соціології. Характеристика еволюційного підходу.
21. К. Маркс – засновник конфліктологічного підходу в соціології.
22. Внесок Е. Дюркгейма та М. Вебера в розвиток соціології.
23. Соціологічні школи та напрямки наприкінці ХІХ століття.
24. Розвиток соціології у ХХ столітті.
25. Професійна діяльність соціолога
26. Макросоціологічний підхід до аналізу суспільства.
27. Мікросоціологічний підхід до аналізу суспільства.
28. Дискусії щодо предмету соціології
29. Якісні методи збору соціологічної інформації.
30. Кількісні методи збору соціологічної інформації.

2. Поточний контроль проводиться за результатами роботи студентів на семінарських заняттях, методом оцінювання контрольних робіт, шляхом оцінювання тестів, самостійних робіт, індивідуальних завдань, есе, командних проєктів, презентацій, ведення конспектів лекцій.

Контроль на семінарських заняттях – оцінювання виступів студентів, відповідей на питання поставлені викладачем, оцінці виконання тестових завдань, оцінок під час самостійних робіт, оцінювання внеску окремих студентів у групову роботу, наприклад, активність в діловій грі.

Контрольна робота – вид поточного контролю знань студентів, який має на меті виявити рівень знань студентів, що отримані за пройденим матеріалом. Дата проведення контрольної роботи доводиться до студентів і призначається по завершенню вивчення змістовного модулю. Питання або практичні завдання готує викладач, що веде практичні заняття, вони узгоджуються з лекційними питаннями і тематикою семінарських занять. Завдання можуть передбачати творчу роботу, відповідь на тестові завдання тощо. Контрольна робота виконується у письмовій формі в присутності викладача, оцінюється за прийнятою шкалою і оцінка може використовувати викладачем для підрахунку кумулятивного балу за підсумками вивчення дисципліни.

Перевірка лекційного конспекту та словника базових понять – проводиться в рамках практичного заняття, присутність на лекції і ведення конспекту та словника може оцінюватися в балах та враховуватися у кумулятивній оцінці.

Індивідуальні завдання – оцінюються викладачем або за результатами доповіді на практичному занятті або окремо за наданим текстом.

**РОЗПОДІЛ БАЛІВ, ЯКІ ОТРИМУЮТЬ СТУДЕНТИ, ТА ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ
ЗНАНЬ ТА УМІНЬ (НАЦІОНАЛЬНА ТА ECTS)**

Таблиця 1. – **Розподіл балів для оцінювання успішності студента для заліку**

Контрольні роботи (тестові за темами)	Есе	Індивідуальні завдання (проекти)	Залік	Сума
20 (2*10)	20	40	20	100

Таблиця 2. Шкала оцінювання знань та умінь: національна та ЄКТС

Рейтингова Оцінка, бали	Оцінка ECTS та її визначення	Національна оцінка	Критерії оцінювання	
			позитивні	негативні
1	2	3	4	5
90-100	A	Відмінно	<p>- Глибоке знання навчального матеріалу модуля, що містяться в основних і додаткових літературних джерелах;</p> <p>- вміння аналізувати явища, які вивчаються, в їхньому взаємозв'язку і розвитку;</p> <p>- вміння проводити теоретичні розрахунки;</p> <p>- відповіді на запитання чіткі, лаконічні, логічно послідовні;</p> <p>- вміння вирішувати складні практичні задачі.</p>	Відповіді на запитання можуть містити незначні неточності
82-89	B	Добре	<p>- Глибокий рівень знань в обсязі обов'язкового матеріалу, що</p>	Відповіді на запитання містять певні неточності ;

			передбачений модулем; - вміння давати аргументовані відповіді на запитання і проводити теоретичні розрахунки ; - вміння вирішувати складні практичні задачі.	
75-81	C	Добре	- Міцні знання матеріалу, що вивчається, та його практичного застосування ; - вміння давати аргументовані відповіді на запитання і проводити теоретичні розрахунки ; - вміння вирішувати практичні задачі.	- невміння використовувати теоретичні знання для вирішення складних практичних задач.
64-74	D Д	Задовільно	- Знання основних фундаментальних положень матеріалу, що вивчається, та їх практичного застосування ; - вміння вирішувати прості практичні задачі.	Невміння давати аргументовані відповіді на запитання; - невміння аналізувати викладений матеріал і виконувати розрахунки ; - невміння вирішувати складні практичні задачі.
60-63	E	Задовільно	- Знання основних фундаментальних положень матеріалу модуля, - вміння вирішувати найпростіші практичні задачі.	Незнання окремих (непринципових) питань з матеріалу модуля; - невміння послідовно і аргументовано висловлювати думку; - невміння застосовувати

				теоретичні положення при розв'язанні практичних задач
35-59	FX (потрібне додаткове вивчення)	Незадовільно	Додаткове вивчення матеріалу модуля може бути виконане в терміни, що передбачені навчальним планом.	Незнання основних фундаментальних положень навчального матеріалу модуля; - істотні помилки у відповідях на запитання; - невміння розв'язувати прості практичні задачі.
1-34	F (потрібне повторне вивчення)	Незадовільно	-	- Повна відсутність знань значної частини навчального матеріалу модуля; - істотні помилки у відповідях на запитання; - незнання основних фундаментальних положень; - невміння орієнтуватися під час розв'язання простих практичних задач

НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

(надається перелік складових навчально-методичного забезпечення навчальної дисципліни та посилання на сайт, де вони розташовані)

- 1) сілабус
- 2) робоча програма навчальної дисципліни
- 3) навчальний контент (конспект або розширений план лекцій);
- 4) плани семінарських занять
- 5) завдання для самостійної роботи студентів

- 6) питання, задачі, завдання або кейси для поточного та підсумкового контролю знань і вмінь студентів
- 7) бібліотечний фонд університету і кафедри
- 8) сайт кафедри: <http://web.kpi.kharkov.ua/sp/054-sotsiologiya-bakalavr-2/>

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Базова література

1	Рущенко І. П. Загальна соціологія : підручник / І. П. Рущенко. – Х. : Вид-во Нац. ун-ту внутр. справ, 2004
2	2. Гіденс Е. Соціологія / Е. Гіденс / пер. з англ. В. Шовкун, А. Олійник; наук. ред. О. Іващенко. – К. : Основи, 1999. URL: http://westudents.com.ua/glavy/86796-dti-t-hto-h-doglyada.html
3	3. Соціологія : навч. посібник для студ. вищ. навч. закладів – 2-ге вид., доопр., доп / за заг. ред. В.І.Докаша. – Чернівці : Чернівецький нац. ун-т, 2012. – 448 с . URL: http://www.sociology.chnu.edu.ua/res/sociology/Soc.%20kafedr.%20posibnyk.pdf
4	4. Литвин А. П., Яковенко А.К. Соціологія : навч. посіб. / А. П. Литвин, А.К. Яковенко. – Т. : ТНЕУ, 2013. //Lytvyn_Sociology_Posibnyk.pdf
5	5. Соціологія : навч. посібник для студ. вищ. навч. закладів – 2-ге вид., доопр., доп / за заг. ред. В.І.Докаша. – Чернівці : Чернівецький нац. ун-т, 2012. – 448 с. ./http://www.sociology.chnu.edu.ua/res/sociology/Soc.%20kafedr.%20posibnyk.pdf
6	6. Соціологія: підручник для студентів вищих навчальних закладів /В. І. Волович, М. І. Горlach, В. Г. Кремень та ін. – 6-те вид., - К: Центр учбової літератури, 2019 – 808 с.
7	7. Introduction to Sociology 2e. 2017. Rice University Heather Griffiths, Fayetteville, North Carolina. Nathan Keirns, Zanesville, Ohio Eric Strayer, Salinas, California Copyright Year: 2015 // https://d3bxy9euw4e147.cloudfront.net/oscms-prod/media/documents/IntroductionToSociology2e-OP_oAii5Yb.pdf

Допоміжна література

8	Коваліско Н. В. Основи соціальної стратифікації : навч. посібник. / Н. В Коваліско. – Л. : Магнолія 2006, 2011. //http://www.sociology-lnu.org.ua/resursy/Kovalisko.%20Osnovy%20socialnoji%20stratyficaciji.pdf
9	Ляпіна Л. А. Етносоціологія : навч. посіб. / Л. А. Ляпіна. – Миколаїв : ЧНУ ім. Петра Могили, 2013
10	Лукашевич М. П., Туленков М.В. Соціологія. Основи загальної, спеціальних і галузевих теорій : підручник / М. П. Лукашевич, М. В. Туленков, Ю. І. Яковенко. – К. : Каравела, 2008. // https://vk.com/doc-31993533_196892448?dl=5bfb2c0b412be9d9e1
11	Соціологія : підручник / за ред. В. М. Пічі. – 3-те вид. – Л. : Новий світ – 2000, 2007. – 280 с.
12	Сірий Є. В. Соціологія: загальна теорія, історія розвитку, спеціальні та галузеві теорії : навч. посіб. / Є. В. Сірий. – К. : Атіка, 2010.// http://westudents.com.ua/knigi/571-sotsologiya-sriy-v.html
13	Соціологія : підручник для студ. вищ. навч. закладів / за ред. В. Г. Городяненка. – К. : Вид. центр «Академія», 2010.

14	Танчин І. З. Соціологія : навч. посіб. / І. З. Танчин. – 3-тє вид., перероб. – К. : Знання, 2008. – 351 с. // http://westudents.com.ua/knigi/572-sotsologiya-tanchin-I3.html
15	Черниш Н. Соціологія : підруч. за рейтингово-модульною системою / Н. Черниш. – К. : Знання, 2009. – 430 с. // http://vk.com/doc2948345_177044854?hash=fd604cc75fd5a477c4&dl=4eddf88ce6de9e20a1
16	Журило, Д.Ю. Становление и развитие Харьковского технологического института в конце XIX – начале XX веков/ Д.Ю. Журило.–Харьков: НТУ «ХПИ», 2016. –264 с.
17	Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут». Історія розвитку. 1885–2010 / уклад.: В.І. Ніколаєнко, В.В. Кабачек, С. І. Мешкова [та ін.]. – Харків : НТУ «ХПИ», 2010. – 408 с.
18	Радогуз, С.А. Директори (ректори) вищих технічних навчальних закладів кінця XIX – першої половини XX ст. – плеяда визначних учнів та соратників професора В.Л. Кірпи́чова / С. А. Радогуз, В.М. Скляр // Історія науки і техніки: Збірник наукових праць Державного університету Державного університету інфраструктури та технологій / Гол. ред. О.Я. Пилипчук. – К.: ДУІТ, 2017. Вип. 11. – С. 73-79.
19	Скляр, В.М. Досвід організації навчального процесу та його кадрове забезпечення в Харківському технологічному інституті наприкінці XIX – на початку XX ст. / В.М. Скляр // Вісник НТУ «ХПИ» – Харків: НТУ «ХПИ», 2014. – № 59 (1101). – С. 136-144.
20	Харьковский политехнический : Выпускники – гордость и слава. – Х.: Прапор, 2000. – 88 с.
21	«Про вищу освіту» /Верховна Рада України; Закон від 01.07.2014 № 1556-VII (Документ 1556-18, чинний, поточна редакція – Прийняття від 01.07.2014) , http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1556-18/page;
22	«Про освіту» Верховна Рада України; Закон від 05.09.2017 № 2145-VIII http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2145-19
23	«Порядок призначення і виплати стипендій», Постанова Кабінету Міністрів України від 12 липня 2004 року № 882 «Питання стипендіального забезпечення» (у редакції Постанови КМУ України від 28 грудня 2016 року № 1050) (далі – Порядок), Постановою Кабінету Міністрів України від 28 грудня 2016 року № 1047 «Про розміри стипендій у державних та комунальних навчальних закладах, наукових установах», «Порядок використання коштів, передбачених у державному бюджеті для виплати соціальних стипендій студентам вищих навчальних закладів», затверджених Постановою Кабінету Міністрів України від 28 грудня 2016 року № 1045;
24	Про затвердження Порядку надання первинної медичної допомоги, Наказ МОЗ від 19.03.2018 р. № 504, Зареєстровано в Міністерстві юстиції України 21 березня 2018 р. за № 348/31800
25	Статут НТУ «ХПИ»
26	Правила призначення і виплати стипендій студентам Національного технічного університету «Харківський Політехнічний Інститут»

	(Положення), Дата введення 30 січня 2017 р., Харків
27	Концепція освітньої діяльності НТУ «ХПІ» на 2016-2025 роки

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ В ІНТЕРНЕТІ

1. ukrstat.gov.ua Статистичні матеріали Держкомстату України
2. http://i-soc.com.ua/institute/el_library.php Електронна бібліотека Інституту соціології НАН України
3. <http://sau.in.ua/doslidzhennya/> Соціологічна асоціація України, дослідження
4. <https://genderindetail.org.ua/> Гендер в деталях
5. <https://idss.org.ua/public> Інститут демографії та соціальних досліджень імені М.В.Птухи Національної академії наук України, публікації
6. <https://i-soc.com.ua/ua/edition/publications> Сайт Інституту соціології України
7. <https://www.vac.org.ua/> Всеукраїнська асоціація соціологів, сайт
8. <http://i-soc.com.ua/ua/edition/journal/> Журнал «Соціологія: теорія, методи, маркетинг»
9. <http://www.ukr-socium.org.ua> Український соціум. Науковий журнал (Київ)
10. <http://www.genderculturecentre.org/> Центр гендерної культури
11. <http://www.kiis.com.ua> Київський міжнародний інститут соціології (КМІС)
12. <http://www.uisr.org.ua/monitoring> Український інститут соціальних досліджень імені Олександра Яременка
13. <http://www.mlsp.gov.ua/labour/control/uk/index> Міністерство соціальної політики України
14. <http://www.dipsm.org.ua/> Державний інститут сімейної та молодіжної політики